

Verksamhetsberättelse för Stiftelsen Skånes Djurpark 2002

Skånes Djurparks 50-årsjubileum 2002 blev ett märkesår med fest hela året!

År 2002 kommer att gå till historien som ett av de mest händelserika åren någonsin för såväl besökare som djurparksanställda. Ingen har lämnats oberörd av alla de aktiviteter, nyheter och upptåg som genomströmat Skånes Djurpark under detta år!

Jubileumsåret invigdes redan i februari med dunder och brak från kanoner, som saluterade och fick hela Djurparken att skälva av förväntan! En trumpetfanfar ljud över det vinterkyliga området när den specialtillverkade jubileumsflaggan hissades. Flaggan vajade sedan stolt över Djurparken det festligaste året sedan starten för femtio år sedan!

Det första och det största som slår besökarna till Djurparken är det alldeles nya Entréhuset! Det tronar högst uppe på kullen ovanför området och den välkomnande altanen på utsidan visar en storslagen vy över nästan hela Djurparken. Här, framför sina fötter har man en vacker, modern och naturlig djurpark att besöka många, många gånger. Entréhuset invigdes på själva födelsedagen den 8 juni och innehåller en stor souvenirshop samt två rejäla konferensrum.

För att dokumentera alla de femtio åren och markera ett nytt avstamp i och med byggandet av Entréhuset murades en dokumentlåda in i muren i ett av konferensrummen. Här kommer framtida generationer att kunna hitta tidsdokument ur Djurparkens historia. Bland annat lades stiftelsens stadgar, förteckning över djur och personal, både år 1952 och från år 2002, en CD med diverse fotografier, nyhetsbrev från året samt djurparksprodukter i form av pins, årskort och vykort ner i lådan.

Men även djuren fick på många håll både nya hus och nya hägn att bo i. En fröjd för ögat, en uppfräschning och en nyhet för djuren och ett lyft för personalen på djurvårdarsidan! Genom hela Djurparken syns nya, vackra träpallisader, långa sträckor med fint snickrade trästaket, fina hus för såväl besökarna att se in i som för djuren att sova gott i, samt nymålade och renoverade lador och stallbyggnader.

Djurbeståndet i parken under året nådde upp i över tusen olika djur av 92 olika arter! Nytt för året var ett tranpar, som flyttade in i skogsfågelhägnen i mitten av sommaren samt fem sarvar av arten skogsvildren, som kom från olika delar av Sverige samt från Finland.

Inför året instiftades ett alldeles nytt stipendium på temat artbevarande. Stipendiet är ett samarbete med Sveland försäkringar och kommer att delas ut i ytterligare fyra år. Årets stipendiat, Håkan Hallander, var även medförfattare i den bok som gavs ut till Djurparkens femtioårsjubileum. Boken är en kavalkad i bilder och berättelser om Skånes Djurpark under

femtio år, men tar även upp Djurparkernas roll i naturvärlden och arbetet med att bevara våra nordiska djurarter. Många kända naturprofiler har bidragit med minnen, upplevelser och berättelser om Skånes Djurparks roll under de gångna femtio åren.

Andra profiler, kända skåningar, lämnade sina bidrag i form av konstverk skapade till Skånes Djurparks ära! Konstverken turnerade runt i Skåne under våren och hamnade slutligen i Djurparken där de auktionerades ut under festligheter och mycket skoj!

Aktiviteterna i säsongsprogrammet har avlöst varandra under hela året! Årstidsväxlingarna har kantats av vårfest, skattjakt, sommarkul, skördefest och tomtefest. Höjdpunkten var givetvis den stora jubileumshelgen när alla besökare, speciellt inbjudna gäster och all djurparkspersonal festade och firade den jubilerande Djurparken!

En femtioåring väl värd att firas och året har varit guldkantat! Fest för besökare, fest för djuren som fått nya vackra miljöer och fest för personalen, som arbetat hårt för "sin" djurpark. Jubileumsåret för Skånes Djurpark blev minnesvärt. Nu stundar de nästa femtio...!

De nordiska djuren i Skånes Djurpark

Antalet djurarter var vid årets slut 92 olika arter/raser i parken, varav 65 vilda och 27 olika tamdjursarter/raser, varav flertalet är utrotningshotade raser. En helt ny djurart blev skogsvildren. Tre sarvar kom från Ähteri Zoo i Finland efter fyra månader i karantän i Järvzoo. Ytterligare en sarv från vardera Borås och Nordens Ark kompletterade gruppen i september. En nygammal art är det par av trana som installerades i skogsfågelhägnet. De fann sig väl tillrätta och skred till häckning redan den första våren, dock utan att kläcka äggen.

466 djurfödslar gav 1 032 djur som toppnotering under året. Redan den 27 jan kom de första ungarna; det var 4 vildsvinskultingar. Totalt blev det 4 kullar, den sista kullen på 3 st föddes den 26 dec! Under året föddes vidare tre vargvalpar (som dock dog), fyra lodjur, två visenter, två älgar, en gråsäl, en kronhjort, 7 st linderödsgrisar och en väne/fjällko, en grävling samt för första gången i parken 6 tjädrar. Dessutom ett stort antal dovhjortskalvar, lamm och killingar samt sedvanliga mängder kycklingar, gässlingar och andungar. Några björnungar blev det inte efter björnhonan Wilma detta år.

Projekt Stork i Skåne. För andra året kläcktes det fram storkungar inne i hägnet, i år 6 st från 2 par. Parkens friflygande storkpar genomförde under våren sin sjunde häckning ovanpå storkvoljärens tak och de fick fram tre ungar. Årets ungar blev därmed 9 st och samtliga märktes med storkprojektets ringar. Ungarna från det friflygande paret fick efter samråd med projektledningen flyga fritt, övriga ungar flyttades till ungfågelhägn hos storkprojektet för avel och senare frisläppning. Flera av de vuxna fåglarna har bytts ut av storkprojektet för att bilda nya avelspar. Projektet har även via Skånes Djurpark fått två storkar från Nordens Ark och två från Ölands Djurpark. Genom **Projekt Berguv Skånes** försorg ringmärktes årets berguvsunge som var en hane och den sattes in i avel inom projektet.

Till Skånes Djurpark kom det under året från Järvzoo en järv och två fjällugglor, från Skansen två visenter och två jämtgetter. Fem skogsvildrenar kom från tre olika djurparker: tre st från Ähteri i Finland samt Borås och Nordens Ark. Två tranor och sex dalripor har köpts in. Från allmänheten har erhållits en gotlandskanin med ungar. Vi lämnade myscoxetjuren till Kolmården och fick tillbaka tjuren Micke som en gång föddes här.

Från Skånes Djurpark levererades under året en varghona till Ranua i Finland, två uroxekalvar och ett vildsvin till Danmark och två älgkalvar till Tyskland. En knobbsälhane gick till Slottsskogen i Göteborg och en fjälluggla till Järvzoo. Till allmänheten och naturbruksskolor har sålts diverse gäss, ankor och höns som livdjur. Ett överskott på fasaner från skogsfågelhägnet har satts

ut i parken. Överskottet av vildsvin, dovhjort, gäss och ankor har slaktats för konsumtion. Fyra vargar, ett lodjur, ett russfö, en linderödsgalt och två knobbsälar som inte kunde omplaceras avlivades. Vår vildkathane Ask avlider liksom en älgkalv, vilka båda obduceras.

Deltagande i artbevarande projekt

Skånes Djurpark deltar i ett antal såväl nationella som internationella projekt för bevarandet av hotade djurarter. Det gäller både vilda djurarter och gamla svenska lantraser. Sådana artprogram leds av en artkoordinator för varje art. Denne planerar aveln för de djur av arten som finns hos de deltagande djurparkerna. Flertalet artprogram samordnas genom Svenska Djurparksföreningen, SDF, och för Europa av EAZA, *European Association of Zoos and Aquaria*. De gemensamma europeiska bevarandeprogrammen kallas EEP, en förkortning av *European Endangered species Program*. EEP-program finns inom EAZA för över 200 arter, varav järv, utter, Przewalskis häst, myskoxe och visent finns i Skånes Djurpark. Inom SDF finns dessutom nationella bevarandeprogram för björn, varg, lo, gråsäl, fjällräv, vit stork och större ugglor som alla finns i Skånes Djurpark. Djurparkschefen är av SDF utsedd till artkoordinator för vit stork.

Bevarande av svenska lantraser

De lantraser som fanns i Sverige förr hade en bred uppsättning av arvsanlag för olika egenskaper, anpassade för olika lokala förhållanden. Dessa har i stor utsträckning avlats bort i de moderna, hårt specialiserade tamdjursraserna. Det kan gälla t ex anpassningsförmåga till olika yttre förutsättningar, motståndskraft mot sjukdomar, hårdighet och fruktsamhet. Det är egenskaper som kan komma till nytta i framtida avel. För flertalet gamla lantraser finns en bevarandeförening: Föreningen Allmogekon, Föreningen Lantsvinet, Föreningen Gutefåret, Föreningen Allmogegeten, Föreningen Gotlandskaninen, Svenska Rasfjäderfäförbundet m fl.

De lantraser som under året fanns i Skånes Djurpark var följande: svensk ardenner, nordsvensk häst, norsk fjording, gotlandsruss, fjällko, väneko, svensk jerseyko, jämtlandsgöt, gutefår, skogsfår, gotlandskanin, skånsk blommehöna, svensk dvärghöna, svensk gul anka och svensk blå anka, dansk cajunanka, blekingeanka, myskanka, skånegås, ölandsgås och linderödsgris. Den senare har bevarats från utrotning genom insatser av Skånes Djurpark och är nu stambokförd i flera hundra exemplar. Linderödsgrisen och andra gamla lantraser utgör ett kulturarv som Skånes Djurpark är stolt över att vara med och bevara. Från 1999 är linderödsgris en officiellt stödberättigad lantras som nu stambokförs av Föreningen Lantsvinet på uppdrag av Jordbruksverket. Stamboken börjar med Djurparkens tidigare avelspar galten Frasse och suggan Gudrun.

Veterinär tillsyn

En uppföljning har under året skett på smittskyddsprogrammet för parkens djur som alla är fria från zoonoser, dvs smitta som kan överföras från djur till människa, något som är glädjande och anmärkningsvärt ur smittskyddssynpunkt. Besökarna har tillgång till handtvättmöjligheter.

Det är självfallet av största betydelse att inga zoonoser kan spridas från djuren i Skånes Djurpark till besökande barn eller vuxna.

Skånes Djurpark håller en god animaliehygien, med en noggrann införselkontroll av alla nya djur. Genom att satsa på profylaktiskt arbete och smittskyddskontroll vinnas flera fördelar. Djurens hälsostatus ökar och den akuta veterinärvården minskar och djurvårdarna kan genom att ges ökad kompetens vinna en större säkerhet i sitt dagliga arbete med djuren.

Insatser för anläggningar och underhåll

Den helt dominerande insatsen under året blev uppförandet av den nya entrébyggnaden med kassafunktioner, souvenirbutik, två föreläsningssalar, kontors- och personaldel samt toaletter och lager, totalt 410 kvm. Arbetet utfördes på totalentreprenad av Solhus AB, Höör.

Även ett antal andra investeringar har genomförts. Två nya svinhus med 2 x 8 boxplatser byggs åt vildsvinen och de gamla slitna hägnen byttes ut. Ytterligare ett utfodringshus byggs, denna gång för kronhjortarna. Den uppruttna träpallisaden runt myskoxehägnen byttes ut. Befintliga stallar och uthus målades om. Alla dessa insatser ger ett högst påtagligt lyft för parken. Till detta kommer att ytterligare informationstavlor om djuren sätts upp. Det uppruttna golvet på höskullen läggs om och en av pumparna i vattenrutschbanan byts ut.

Djurparkens besökare

Antalet besökare slutade 2002 på **fantastiska 200 924 personer, varav 97 920 barn**, som besökt Skånes Djurpark. Det är den näst högsta besökssiffran sedan parken öppnade 1952, endast mycket knappt slaget av rekordåret 2000, då 201 433 besökare kom.

De familjevänliga entrépriserna, med fri entré för alla barn upp till 16 år och med ett fritt antal återbesök under året för alla vuxna, har naturligtvis bidragit till att många besökare gör både ett andra, tredje eller kanske ännu fler besök i parken, vilket också är syftet med det entrépriset.

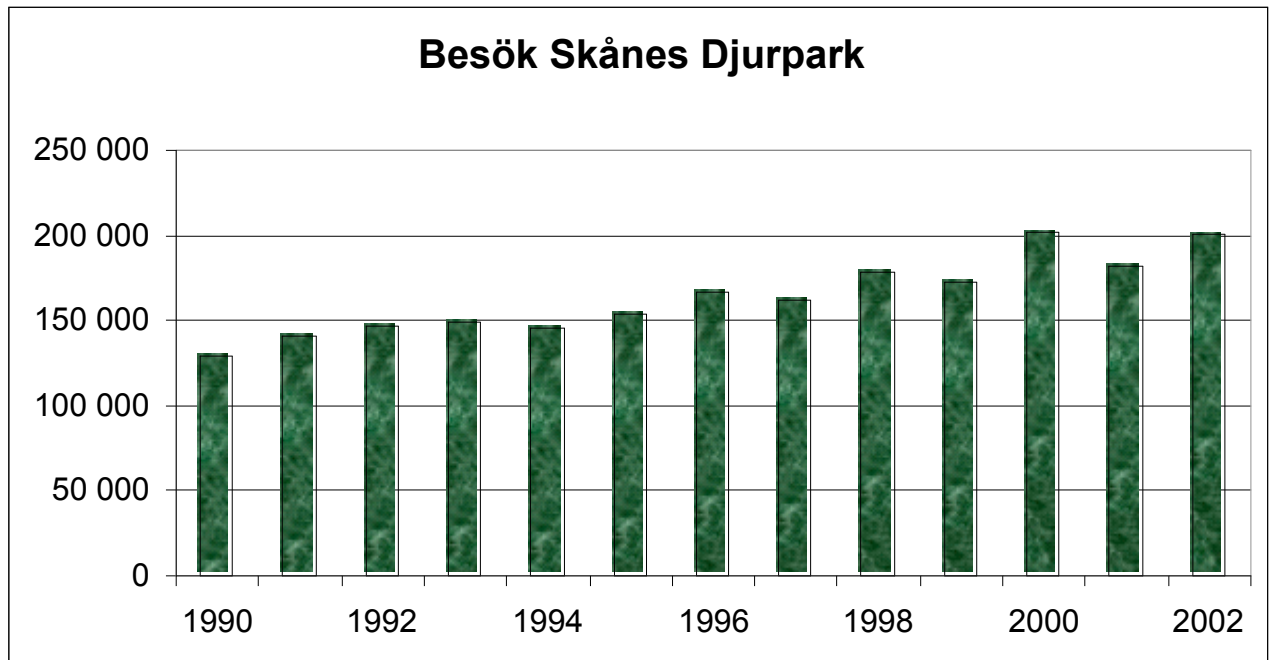


Diagram 1. Antal besökare i Skånes Djurpark 1990 - 2002.

Antalet besökande **skol- och daghemsbarn från Skåne uppgick år 2002 till 27 224 st**, vilket är en markant ökning jämfört med 24 368 skolbarn år 2001. Skolbarn och lärare tillsammans var hela 32 105, även det en kraftig ökning jämfört med 28 806 st året innan.

Undervisning och forskning en viktig uppgift

Skånes Djurpark är i sin helhet en anläggning som är skapad för att lära ut om den nordiska faunan. I Stiftelsens stadgar § 1 står att verksamheten bl a skall ha följande ändamål:

- att** i intimt samarbete med ledningen för skolor och andra läroanstalter i möjligaste mån genom demonstrationer och föredrag bidra till åstadkommande av en intressantare och mera stimulerande biologiundervisning,
- att** främja vetenskaplig forskning direkt och indirekt, i den mån så kan ske utan åsidosättande av ovan angivna ändamål.

Följande aktiviteter har under året gjorts för att fullfölja stiftelsens ändamål på detta område.

En storsatsning var utgivande av den rikt illustrerade **jubileumsboken om Skånes Djurpark**; dess historia, etablering och utveckling under 50 år fram till i dag. Boken är skriven av en rad personer som under skiftande förhållanden på olika sätt aktivt har bidragit till parkens framväxt. Djurparkens djur presenteras i boken i den ordning som de införskaffades till parken.

Under våren genomfördes sju gratis **informationsdagar för lärare**, medan ena av de två dagarna som hölls under hösten blev inställd pga för få anmälda. En avgiftbelagd heldags kortkurs för lärare hölls under hösten. Målet är att under trevliga former presentera djuren och parken med dess pedagogiska resurser.

Under 1995-99 har en **skoltidning**, och under 2000-01 en informationsfolder, distribuerats gratis till alla klasser på låg- och mellanstadiet i Skånes alla skolor. Under 2002 valde Djurparken att med anledning av jubileet på nytt ge ut en skoltidning med tabloidformat och i fyrfärg. Detta kunde ske genom stöd av flera sponsorer, främst Färs & Frosta Sparbank, Glerups Förlag, Skånemejerier, WWF Världsnaturfonden och Lärarförbundet. Tidningen skickades under våren ut till Skånes alla grundskolor och för kännedom till landets kommuner. Tidningen innehöll i huvudsak information om Djurparken som pedagogisk resurs samt en **skoltävling** på temat Nordens Djur med klasspriser för 20 000 kr. Totalt kom det in över 500 tävlingssvar från 160 skolor, allt ifrån Övertorneå i norr till Trelleborg i söder.

För skolor m fl finns sedan tidigare både **lärarhandledning** och **studiehandledning** med övningsuppgifter för eleverna. Dessa marknadsförs och kan beställas bl a via den nya hemsidan. Djurparkens tipsrunda används också flitigt. Ett stort antal skolklasser m fl har erhållit guidning och specialinformation under året.

Ett helt **nytt informationssystem** med nya informationstavlor om djuren har införts i parken. De innehåller utbredningskartor och färgfotografier på djurarten samt texter på svenska, engelska och tyska samt djurartens namn på danska. Texterna korresponderar till den nya boken om djurparken som presenterades under året. Tavlorna placeras i nya aluminiumställ för smidig utbytbarhet. På sikt skall samtliga djurarter få nya skyltar.

Ett antal skolelever har haft **praoveckor** i djurparken, där de huvudsakligen arbetat tillsammans med djurvårdare. Samarbetet med naturbrukslinjerna har inneburit att de flesta lantbruksskolorna i Skåne haft informationsdagar i djurparken och att elever haft praktik i 2-4 veckor i djurparken.

Djurparkens **zoolog** har även detta år undervisat i etologi och artkunskap på djurskötartutbildningen på Svalövs naturbruksgymnasium. Under sommarsäsongen har personalen arbetat med **information till allmänheten** och till inbokade grupper och skolklasser. Bl a har grupper med utländska journalister, turistbyråpersonal och ett stort antal företag guidats.

Rekvisita från Bo01 i Malmö som kallades **Holk 01** donerades 2001 av ägarna Malmö Stad och Svenska Naturskyddsföreningen. Planeringsarbetet pågår och målsättningen är att skapa en informationsstig för barn med naturupplevelser på temat Vilda Djur i Vår Närhet.

Ett växande samarbete med högskolor och universitet

En doktorsavhandling om fåglars simsätt, "Swimming in birds" och som delvis har genomförts här, har avgivits vid **Umeå Universitet**. Ekologiutbildningen vid **Lunds universitet** har förlagt kursintroduktionsdagar till sina grundkurser hit. **Lärarhögskolan i Malmö** höll två stycken endagskurser om nordiska djur för lärarkandidater samt att ett kandidatarbete gjordes om parken som skolresemål. En magisterstuderande från **arkeologutbildningen i Lund**, Johan Tilderqvist som gjorde en osteologiuppsats med ben från vildsvin, dovhjort och renhorn som nagts av varg,

räv, vildsvin och ren, höll ett föredrag för personalen den 13 mars. Arkeologkursen gör även en heldagstudie i etologi här. **Uppsala Universitet** förlade en tvåveckors fysikkurs hit i april. Fyra studenter från **Köpenhamns Universitet** gjorde etologistudier på varg i maj liksom etologer från **Ekologihuset i Lund** som tittade på födopreferens hos säl. En fransk student från **Kristianstad Högskola** gjorde en 6 veckors etologistudie på varg samt att Turistutbildningen på **Högskolan** har praktikdagar här. En student från **Universitetssjukhuset i Malmö** presenterar en uppsats om vårtvirus på herbivorer med prov tagna härifrån.

Viltskadecenter på Grimsö Forskningsstation avslutade under hösten ett långsiktigt försök med tester av olika typer av elektriska stängsel inne i bakhägnen till lodjuren. På eget initiativ får djuren försöka komma åt utlagd mat på andra sidan ett staket. Aktiviteterna videofilmades.

Aktiviteter & samarbetspartner

Dryga hundratalet sponsorer

Samtliga sponsorer från 2001 kontaktades av personal från Djurparken. Målet var givetvis att öka sponsorintäkterna, men även att inför jubileumsåret få fler sponsorer knutna till byggandet av Entréhuset, en målsättning som lyckades över förväntan. Många sponsorer ger sitt stöd till Djurparken genom att erbjuda varor eller tjänster till rabatterat pris, eller i en del fall helt fritt. Detta förfarande utnyttjades väl och många fördelaktiga avtal slöts, som kom Entréhuset till gagn. I utbyte får man som sponsor ta del av det stora utbudet som parken har att erbjuda. Antalet företag och organisationer som ingår som parkens sponsorer var under året 104. Samtliga fodervårdar inbjöds till evenemang vid olika tillfällen under året. De allra största sponsorerna inbjöds till den stora Jubileumsfesten i juni och samtliga inbjöds att närvara under Kändisauktionen och på VIP-lunchen i samband med denna.

Ett välbesökt jubileumsprogram

Djurparkens femtioårsjubileum präglade även säsongsprogrammet under året och spred en festlig glans över alla aktiviteter som erbjöds under hela året. Temat är normalt djur och natur, men under året kombinerades detta med jubileum och festligheter utöver det vanliga. Säsongsstarten inleddes med kanonsalut redan under februari-lovet, för att skjuta igång jubileumsåret! Under hela denna vecka bjöds alla barn på saft och bullar vid Björnberget där det också anordnades olika tävlingar.

Sommarsäsongen inleddes med **Stor Vårfest** i samarbete med Sydsvenska Dagbladet, som denna dag bjöd på roliga specialerbjudanden för sina läsare och även för andra besökare i parken. Denna vårdag var fylld med specialerbjudanden, tävlingar och överraskningar.

Fågelskådningens Dag i maj firades med Picknick i Fåglarnas Värld och gökotta, tidigt, tidigt på morgonen, för alla som orkar upp. Denna dag var det även dags för **Skattjakt**, en populär aktivitet för alla barn, som utrustas med skattkarta och sedan får leta efter skatten runt om i parken tillsammans med sjörövare, pirater som står för många roliga påhitt.

Helgen den 8-9 juni var det så dags för **Den Stora Jubileumsfesten!** Lördagen var strålande vacker och det nya Entréhuset var färdigt för invigning av Landshövding Bengt Holgersson som till fanfar av kohorn klippte bandet och förklarade byggnaden öppen. Många var de gäster från när och fjärran som besökte parken under denna helg. Även på söndagen strålade solen vackert över djurparken och alla besökare bjöds på tårta, underhållning av Bananer i Pyjamas och många extra tävlingar, lekar och uppträdanden i parkens alla vrår. Varje dag hela sommaren kunde sedan alla barn som besökte djurparken delta i tävlingar och lekar i Barnens Zoo.

Djurparkens stora födelsedagspresent från **Skånes Djurparks Vänner** bestod av en enorm konstattsatsning till parkens ära. Ett antal skånska profiler ombads att måla tavlor till detta

evenemang och resultatet blev en vandringsutställning som påbörjades i Malmö, fortsatte till Kristianstad för vidare till Helsingborg för att slutligen landa i Djurparken lagom till den stora femtioårsfesten. Här kunde man beskåda verk av bland annat Hans Alfredson, Ulf Lundell, Ulla Håkansson, Jesper Aspegren och många flera. Dessa konstverk auktionerades ut av en av konstnärerna för dagen, Jan Boris-Möller, en vacker och solig dag i augusti. Denna dag var även Djurparkens företagspartners inbjudna till lunch.

Den för barnen så populära **Skattjakten** fortsatte sedan under hösten och samarrangerades, liksom tidigare år, med Kvällsposten, som stod för flera av de arrangemang som anordnades under denna dag.

I slutet av september arrangerades **Höstfest och Skördedag** tillsammans med tidningen Metro, en helt ny samarbetspartner för året. Metro bjöd på kaffe och fika och arrangerade en populär teater för alla barn. Denna dag var aktiviteterna stora i Parken och förutom tävlingar kunde man även besöka en liten hantverksmässa samt få tips och idéer inför höstens skörd. Trots att året varit torrt och svampfattigt ställde föreningen Puggehatten från Lund upp och bedömde svampar och gav tips och råd om tillagning av dessa.

Jubileumsåret avslutades med **Tomtarnas fest** i Djurparken. Parken pyntades både ute och inne med julljus, krubbor, tittskåp med julsånger, julstämning i alla vrår och givetvis tomtar överallt. Denna fest kräver störst arbete och förberedelser och många volontärer och extrapersonal kompletterade den ordinarie personalen för att denna dag skulle bli riktigt lyckad. Det blev också en vacker och praktfull avslutning på ett lyckat jubileumsår!

I **utställningshallen** utanför den gamla souvenirbutiken visades under hela jubileumsåret en utställning om Myskoxar som tagits fram av Naturskyddsföreningen i Härjedalen. Skånes Djurparks Vänförening bekostade uppsättningen av utställningen.

I det nya Entréhuset finns flera möjligheter till utställningslokaler och här gästades parken av konstnärerna Dag Peterson och Peter Elfman som hängde ut sina **fågelmålningar** under högsäsongen i juni till augusti. Under sommaren kunde man även beskåda de alster som skänkts via Skånes Djurparks Vänner till Djurparken för att auktioneras ut under den stora Kändiskonstauktionen.

Externt har Skånes Djurpark deltagit på företagarmässan i Eslöv i mars, vid Bivråkens Dag på Skanörs Ljung i augusti, vid Skånedagarna på Bosjöklöster i september och på Skolmässan i Malmö i oktober.

Intresset för **företagsarrangemang** i Djurparken ökar stadigt och många, både företag, föreningar och andra, har visat sitt intresse under året. **Kund/personaldagar** anordnades i parken av bland annat Eurofinans, Travelflow, Papyrus, Länsarbetsnämnden, TV 4 Öresund, Sparbanken Finn och många andra. En del av dessa företag är sponsorer, men andra har endast valt att använda sig av de stora möjligheter som erbjuds i arrangemangsväg. Från och med juni månad har man även kunnat erbjuda helt nya konferensfaciliteter i det nya huset och en del föreningar väljer att hålla möten och sammankomster i Djurparken och sedan kombinera detta med aktiviteter. Bland årets konferenser fanns exempelvis föreningen Allmogegeten, Arbetsförmedlingen, LRF och Turistbyrån.

Skånes Djurpark online

En av de stora informationssatsningarna under året var att upprusta och nypublicera hela Djurparkens hemsida, www.skanesdjurpark.se Tillsammans med ett lokalt webbutvecklingsföretag har hela hemsidan gjorts om till en enkel, lättbegriplig och intressant informationsbank. Här kan man numera hitta såväl uppgifter om entréer, öppettider och pågående arrangemang som information om djuren, bevarandeprojekt och få företagsinformation. Med enkel teknik kan man komma i

kontakt med Djurparken och få specialinformation om, företagspartners, skolaktiviteter eller pressklipp. Kontoret har e-post och kan nås på adress info@skanesdjurpark.se Personalen nås enligt systemet fornamn@skanesdjurpark.se

Möte med rovdjur

Rovdjursarrangemangen som erbjuds i Djurparken är viktiga inte minst ur informationsaspekten. Det är av största vikt att hålla debatten om våra svenska utrotningshotade rovdjur på ett så seriöst plan som möjligt. Syftet med dessa aktiviteter är att öka förståelsen för våra vilda rovdjur och att informera om deras berättigade roll i den svenska naturen. Rovdjursmötena ökade lavinartat under året och många besökare passade på att kombinera sitt djurparksbesök med att få gå in och mata lodjuren eller att få se på vargarna. Då belastningen ökade på såväl personalen som på djuren beslöt man under ett möte med verkställande utskottet att dessa möten skulle begränsas och samtidigt utformas tydligare och noggrannare. Resultatet blev, bland annat efter en uppföljande artikel i Sydsvenska Dagbladet, att dessa rovdjursmöten nu betraktas som unika och är en oerhörd succé bland de besökare som har ett specialintresse för våra rovdjur och vill få ut lite mer av sitt djurparksbesök.

Stiftelsen Skånes Djurparks etablering i omvärlden

Stiftelsen är sedan 1993 medlem i både Svenska Djurparksföreningen SDF och den europeiska motsvarigheten, *European Association of Zoos and Aquaria* - EAZA. Parken deltar även i det europeiska samarbetet om bevarande av hotade djurarter, EEP, *European Endangered species Program*. Sedan 1994 är Skånes Djurpark medlem i NAMSA, Naturhistoriska Museers Samarbetsorganisation. Sedan 2000 är Stiftelsen med i Skånes Hembygdsförbund och Sydsvenska Industri- och Handelskammaren.

Hyresavtalet med **Sodexo AB** om servering och försäljning inom parken sades upp år 2000 och bolaget har verksamhet fram till 2004-12-31. Campingplatsen och vandrarhemmet Grottnbyn såldes 2001 till verksamhetens arrendatorer, **Frinocon AB** som även har ett avtal till 2008-08-31 om nyttjande av Forntidsbyn. Försäljningen och ett bidrag på 1 Mkr från **Sparbanksstiftelsen Färs och Frosta** möjliggjorde uppförandet av den nya entrébyggnaden.

En stödförening med namnet **Skånes Djurparks Vänförening** bildades 2000 för aktivt stöd för djurparken. Föreningen har som sin första gåva donerat en bikupa med glasväggar och ett bisamhälle till parken. Föreningens ordförande Ole Hindsø är adjungerad till Stiftelsens styrelse.

Djurparkschefen är av SDF utsedd att vara artkoordinator för vit stork. Djurparkschefen är ledamot i styrelsen för Höörs Turistförening och i Skånes Ornitologiska Förenings samt ingår i styrgrupperna för Projekt Stork i Skåne, Projekt Berguv Skåne och i Kvällspostens Miljöprisjury.

I ett samarbete med **Lions i Höör** fick alla handikappade som är bosatta i Höör ett erbjudande om att få ett gratis entrékort under jubileumsåret.

Massmedias bevakning av Djurparken

Massmedia har i en glädjande omfattning ökat sin uppmärksamhet på verksamheten vid Skånes Djurpark som kallade till 5 presskonferenser och skickade ut 11 pressreaser under året.

Självfallet kom Djurparkens 50-årsfirande och aktiviteterna med anknytning till jubileet att dominera pressbevakningen. Redan starten på jubileet i februari med kanonsalut mm slog bra. I särklass störst genomslag fick sedan Vänföreningens Kändiskonstauktion följt av jubileumsstipendiets utlysande och invigningen av den nya entrén. Export av älgar till Tyskland och uroxar till Danmark uppmärksammades. Riksradioprogrammet Naturmorgon i P1 sände direkt från

parken i september om ringmärkning och salmonella. Flera tidningar hakade på detta tema. Märkningen av årets storkungar var populärt, liksom premiären av honungsslungning och vår försäljning av egen honung samt den spännande lodjursmatningen.

Den reklamfinansierade radiokanalen Vinyl sände ett längre reportage med djurförmannen direkt från varghägnen under en morgonsändning. Djurparken har även syns i delvis sponsrad reklam, med olika innehåll, i regional-TV flera gånger under året. I dansk TV visades ett antal delvis reklamfinansierade inslag under juni och augusti. De kommersiella radiokanalerna Mix Megapol och Vinyl sände helt sponsrad radioreklam under hela sommaren.

Personal

Djurparkens personal har under året bestått av djurparkschef, programchef, ekonomiansvarig, djurförman, sju djurvårdare och tre underhållsarbetare samt ett antal tidsbegränsade ALU-, API- och OTA-anställda för olika bygg- och underhållsprojekt. En tjänst som entrékassör delas på flera timanställda.

Programchefen har från februari haft barnledigt och ersatts med en vikarierande programchef. En djurvårdare har fått heltids tjänstledighet för fackliga uppdrag och en vikarie har anställts. En djurvårdaren är fortsatt tjänstledig för universitetsstudier och en vikarie finns.

Svenska Djurparksföreningen SDFs konferens och årsmöte var i år förlagt till Skansen och bevisades av djurparkschef, djurförman, vik programchef och veterinär. Djurparkschef och vik programchef deltog i NAMSAs tvådagars vårmöte på Stendörrens Naturum i Sörmland. NAMSAs höstmöte var förlagt till Skåne med inkvartering på Frostavallen och studiebesök på bl a Skånes Djurpark. Djurparkschef och vik programchef var i Vårgårda på ett seminarium om rovdjur. Djurparkschefen var på symposium om de fyra stora rovdjuren på Vålådalen i Jämtland. Veterinär deltog i årets konferens för djurparksveterinärer i Borås Zoo. Djurförmannen deltog i årets förmanskurs, förlagd till Borås. En djurvårdare deltog i en tvådagars kurs om Collection Planning anordnad av SDF på Eskilstuna Zoo. Två djurvårdare deltog i den årliga djurvårdarkonferensen som även den var förlagd till Borås. Djurvårdare har även gjort studiebesök på andra djurparker i samband med djurtransporter och vissa av den övriga personalen gjorde en studieresa till Odense Zoo i Danmark i oktober.

Hörbygruppen kallas den grupp av utvecklingsstörda som med två handledare genomför ett viktigt arbete med lättare underhåll samt utgödsling, renhållning, lövräfsning, snöskottning etc. Verksamheten har nu pågått i parken i 14 år. Man har under året bytt en av handledarna. Under hösten infördes fler individuellt upplagda arbetsuppgifter för de handikappade för att utöka deras arbetsträning. Detta höjer dessutom ytterligare värdet av gruppens insatser för djurparken.

Säsongspersonalen har utgjorts av ett 15-tal personer för entré, butik, vattenrutschbana och ponnyridning, och de flesta är återkommande medarbetare från tidigare år. Ekonomiredovisning och marknadsföring är arbetsuppgifter som numera i stort sett sköts med egna resurser, medan zoolog och veterinär köps in på konsultbasis enligt avtal.

Intressenter i stiftelsen

Intressenter i stiftelsen är Landstinget i Skåne/Region Skåne och Höörs kommun. Stiftelsen har sitt säte i Malmö. Landshövdingen i Skåne län är styrelsens ordförande och vice ordförande är regionfullmäktiges ordförande. Tillsynsmyndighet är Kammarkollegiet i Stockholm.

Styrelse, verkställande utskott mm

Styrelsen hade under året följande sammansättning:

Landshövding Bengt Holgersson, Skåne län, ordförande
 Regionfullmäktiges ordförande Percy Liedholm, Skånes landsting/Region Skåne, vice ordf.
 Bodil Axelsson (Region Skåne), Åstorp
 Anders Bergelin (Region Skåne), Höör
 Britt-Marie Jakobsson (Region Skåne), Bromölla
 Bertil Ljungh (Region Skåne), Skanör
 Anders Joelsson (Region Skåne), Vittsjö (t.o.m. mars)
 Pehr-Ove Pehrson (Höörs kommun), Höör
 Per-Gunnar Persson (Höörs kommun), Höör
 Per Övald (Region Skåne), Malmö.

Styrelseledamoten Anders Joelsson, Vittsjö, avled under året. Styrelsen hade tre protokollförda sammanträden under året: 13 maj, 20 sept. och 11 december.

Det verkställande utskottet (VU) har haft ett protokollfört sammanträde med följande ledamöter:

Bertil Ljungh, ordförande	Per Övald, ersättare
Anders Bergelin	Bodil Axelsson, ersättare
Britt-Marie Jakobsson, tjänstg. ersättare	Per-Gunnar Persson, ersättare
Pehr-Ove Pehrson	

VU uppdrog åt ett Arbetsutskott att bereda jubileumsårets ärenden för styrelsen. AU har haft sex protokollförda sammanträden under året. Arbetsutskottet har bestått av Bertil Ljungh, ordförande, Anders Bergelin och Pehr-Ove Pehrson. Per-Gunnar Persson har varit ersättare.

Kammarkollegiet utsåg godkända revisorerna Bengt Sandström med Karl-Erik Nilsson som ersättare att vara revisorer under räkenskapsåret 2002. Region Skåne utsåg för samma tid revisor Barbro Sehler med Bengt Malmström som ersättare.

Staffan Åkeby har tjänstgjort som stiftelsens verkställande tjänsteman (djurparkschef), programchef Suzanne Simonsson har varit barnledig under större delen av året och Helena Nyman Grosshög har varit vikarierande programchef. Stefan Eriksson har varit djurförman under året.

Höör mars 2003

Bengt Holgersson
Ordförande

Olle Aronson

Bodil Axelsson

Anders Bergelin

Inga-Lisa Ekdahl

Britt-Marie Jacobsson

Ingemar Persson

Pehr-Ove Pehrson

Per-Gunnar Persson

Fredrik Thott

Hans Johansson
Förtroendevald revisor

Bengt Sandström
Godkänd revisor